

ACORD DE COOPERARE din 18 decembrie 2013

între Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Confederația Elvețiană, pe de altă parte, privind programele europene de radionavigație prin satelit

EMITENT

• ACT INTERNAȚIONAL

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 30 din 14 ianuarie 2015**

Data intrării în vigoare 17-01-2015

Uniunea Europeană,
Regatul Belgiei,
Republica Bulgaria,
Republica Cehă,
Regatul Danemarcei,
Republica Federală Germania,
Republica Estonia,
Irlanda,
Republica Elenă,
Regatul Spaniei,
Republica Franceză,
Republica Croația,
Republica Italiană,
Republica Cipru,
Republica Letonia,
Republica Lituania,
Marele Ducat al Luxemburgului,
Ungaria,
Republica Malta,
Regatul Țărilor de Jos,
Republica Austria,
Republica Polonă,
Republica Portugheză,
România,
Republica Slovenia,
Republica Slovacă,
Republica Finlanda,
Regatul Suediei,
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord,

părți contractante la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, denumite în continuare statele membre, pe de o parte, și Confederația Elvețiană, denumită în continuare Elveția, pe de altă parte, denumite în continuare partea sau părțile,

având în vedere interesul comun privind elaborarea unui sistem global de navigație prin satelit (denumit în continuare GNSS) conceput special în scopuri civile, recunoscând importanța programelor europene GNSS pentru contribuția lor la infrastructura de navigație și informațională din Uniunea Europeană și Elveția,

având în vedere dezvoltarea continuă a aplicațiilor GNSS în Uniunea Europeană, în Elveția și în alte regiuni ale lumii, având în vedere interesul comun pentru cooperarea pe termen lung dintre Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Elveția, pe de altă parte, în domeniul navigației prin satelit, recunoscând participarea îndeaproape a Elveției la programele Galileo și EGNOS încă din fazele de definire a acestora,

având în vedere rezoluțiile Consiliului pentru spațiu, în special rezoluția privind "politica spațială europeană" adoptată la 22 mai 2007 și rezoluția referitoare la "promovarea politicii spațiale europene" adoptată la 29 septembrie 2008, care recunosc Uniunea Europeană, Agenția Spațială Europeană (denumită în continuare ESA) și statele membre ale acestora ca fiind cei trei actori-cheie în politica spațială europeană, precum și rezoluția "Provocări globale: valorificarea la maximum a sistemelor spațiale europene" adoptată la 25 noiembrie 2010, care invită Comisia Europeană și ESA să faciliteze procesul pentru statele membre care nu sunt membre atât ale Uniunii Europene, cât și ale ESA, de a participa la toate fazele programelor de colaborare,

având în vedere Comunicarea Comisiei intitulată "Către o strategie spațială a Uniunii Europene în serviciul cetățeanului" din 4 aprilie 2011,

dorind să stabilească în mod oficial o colaborare privind toate aspectele programelor GNSS europene,

recunoscând interesul Elveției pentru toate serviciile GNSS furnizate de EGNOS și Galileo, inclusiv pentru serviciul public reglementat (denumit în continuare PRS),
având în vedere Acordul privind cooperarea științifică și tehnologică dintre Comunitatea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice, pe de o parte, și Confederația Elvețiană, pe de altă parte, încheiat la 25 iunie 2007, recunoscând Acordul dintre Confederația Elvețiană și Uniunea Europeană privind procedurile de securitate pentru schimbul informațiilor clasificate, încheiat la 28 aprilie 2008 (denumit în continuare Acordul privind securitatea), având în vedere avantajele unui nivel echivalent de protecție a GNSS europene și a serviciilor acestora pe teritoriile părților,
recunoscând obligațiile părților în conformitate cu dreptul internațional, în special obligațiile Elveției în calitate de stat neutru permanent,
recunoscând că [Regulamentul \(CE\) nr. 683/2008](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 privind punerea în aplicare în continuare a programelor europene de radionavigație prin satelit (EGNOS și Galileo)*1) prevede că Comunitatea Europeană este proprietara tuturor imobilizărilor corporale și necorporale constituite sau dezvoltate în cadrul programelor GNSS europene, astfel cum sunt definite în respectivul regulament,
având în vedere [Regulamentul \(UE\) nr. 912/2010](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 22 septembrie 2010 de instituire a Agenției GNSS European*2),
având în vedere [Decizia nr. 1.104/2011/UE](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2011 privind modalitățile de acces la serviciul public reglementat oferit de sistemul global de radionavigație prin satelit constituit în cadrul programului Galileo*3),
convin după cum urmează:

Notă

*1) JO UE L 196, 24.7.2008, p. 1.

*2) JO UE L 276, 20.10.2010, p. 11.

*3) JO UE L 287, 4.11.2011, p. 1.

Partea I

Dispoziții generale

Articolul 1

Obiectiv

(1) Obiectivul prezentului acord este încurajarea, facilitarea și intensificarea cooperării pe termen lung dintre părți în domeniul radionavigației prin satelit sub control civil, în special prin participarea Elveției la programele GNSS europene.

(2) Forma și condițiile participării Elveției la programe sunt cele prevăzute în prezentul acord.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului acord:

1. sisteme globale de navigație prin satelit europene (GNSS europene) înseamnă sistemele constituite în cadrul programului Galileo și al Serviciului european geostaționar mixt de navigație (EGNOS);
2. sisteme de augmentare înseamnă mecanisme regionale sau locale, precum EGNOS, care permit utilizatorilor de GNSS mondiale să obțină performanțe îmbunătățite, precum acuratețe, disponibilitate, integritate și fiabilitate sporite;
3. Galileo înseamnă un sistem european autonom de radionavigație și sincronizare prin satelit cu acoperire globală, aflat sub control civil și destinat furnizării serviciilor GNSS, proiectat și dezvoltat de către Uniunea Europeană, ESA și statele membre ale acestora. Exploatarea Galileo poate fi transferată unei părți private. Galileo are în vedere servicii cu acces deschis, comerciale, de ocrotire a vieții omenești și de căutare și salvare, precum și un serviciu public reglementat securizat, cu acces restricționat, special conceput pentru satisfacerea nevoilor utilizatorilor autorizați din sectorul public;
4. elemente locale Galileo înseamnă mecanisme locale care furnizează utilizatorilor de semnale de navigație și sincronizare prin satelit din cadrul Galileo date de intrare suplimentare față de cele care provin de la principala constelație în funcțiune. Pentru obținerea unor performanțe suplimentare se pot desfășura elemente locale în împrejurimile aeroporturilor și ale porturilor maritime, în mediul urban sau în alt tip de mediu cu condiții geografice nefavorabile. Galileo va furniza modele generice pentru elementele locale;
5. echipament de navigație, localizare și sincronizare cu acoperire globală înseamnă orice echipament destinat unui utilizator final civil, conceput pentru a transmite, a recepționa sau a prelucra semnale de navigație sau de sincronizare prin satelit, în scopul furnizării unui serviciu sau al funcționării cu un sistem de augmentare regional;

6. serviciu public reglementat (PRS) înseamnă un serviciu furnizat de sistemul constituit în cadrul programului Galileo, care este rezervat utilizatorilor autorizați de autoritățile publice pentru aplicațiile sensibile care necesită un control eficient al accesului și un nivel ridicat de continuitate a serviciului;
7. măsură de reglementare înseamnă orice lege, regulament, politică, normă, procedură, decizie sau act administrativ similar al unei părți;
8. interoperabilitate înseamnă capacitatea sistemelor regionale și globale de radionavigație prin satelit și a sistemelor de augmentare, precum și a serviciilor pe care acestea le furnizează de a fi utilizate împreună pentru a furniza, la nivelul utilizatorului, capacități mai mari decât acelea care ar fi obținute prin recurgerea exclusivă la serviciile deschise ale unui singur sistem;
9. proprietate intelectuală are sensul prevăzut la art. 2 pct. (viii) din Convenția de instituire a Organizației Mondiale a Proprietății Intellectuale, semnată la Stockholm la 14 iulie 1967;
10. informație clasificată înseamnă o informație, sub orice formă, care necesită protecție împotriva divulgării neautorizate care ar putea prejudicia, în diverse grade, interesele fundamentale ale părților sau ale unui stat membru, inclusiv securitatea națională. Clasificarea informației este indicată printr-un marcaj de clasificare. O astfel de informație este clasificată de către părți în conformitate cu legile și normele aplicabile și trebuie să fie protejată împotriva pierderii confidențialității, integrității și disponibilității.

Articolul 3

Principiile cooperării

Părțile aplică următoarele principii în activitățile de cooperare prevăzute în prezentul acord:

1. avantajul reciproc, bazat pe un echilibru global al drepturilor și obligațiilor, inclusiv contribuțiile și accesul la toate serviciile, în conformitate cu art. 15;
2. posibilități reciproce de participare la activități de cooperare în cadrul proiectelor GNSS ale Uniunii Europene și ale Elveției;
3. efectuarea în timp util a unui schimb de informații care ar putea afecta activitățile de cooperare;
4. protecția corespunzătoare și efectivă a drepturilor de proprietate intelectuală, astfel cum se prevede la art. 9;
5. libertatea de a furniza servicii de radionavigație prin satelit pe teritoriile părților;
6. comerțul fără restricții cu produsele GNSS europene pe teritoriile părților.

Partea a II-a

Dispoziții referitoare la cooperare

Articolul 4

Activitățile de cooperare

- (1) Activitățile de cooperare în domeniul radionavigației și sincronizării prin satelit se desfășoară în următoarele sectoare: spectrul de frecvențe radio, cercetare și formare științifice, achiziții publice, cooperare industrială, drepturi de proprietate intelectuală, controlul exporturilor, comerț și dezvoltarea piețelor, standarde, certificare și măsuri de reglementare, securitate, schimbul de informații clasificate, schimbul de personal și accesul la servicii. Părțile pot modifica această listă de sectoare în conformitate cu art. 25.
- (2) Prezentul acord nu aduce atingere autonomiei instituționale a Uniunii Europene în ceea ce privește reglementarea programelor GNSS europene și nici structurii instituite de Uniunea Europeană pentru exploatarea programelor GNSS europene. Prezentul acord nu aduce atingere nici măsurilor de reglementare care pun în aplicare angajamentele de neproliferare, controlul exporturilor, controlul transferurilor intangibile de tehnologie. Prezentul acord nu aduce atingere nici măsurilor de securitate națională.
- (3) Sub rezerva măsurilor lor de reglementare aplicabile, părțile încurajează, în cea mai mare măsură posibilă, activitățile de cooperare întreprinse în temeiul prezentului acord, în vederea furnizării unor posibilități comparabile de participare la activitățile lor în sectoarele enumerate la alin. (1).

Articolul 5

Spectrul de frecvențe radio

- (1) Părțile continuă cooperarea și asistența reciprocă în ceea ce privește aspectele legate de spectrul de frecvențe radio în cadrul Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor (denumită în continuare UIT), ținând seama de Memorandumul de înțelegere privind gestionarea cererilor UIT privind sistemul de servicii de radionavigație prin satelit Galileo ("Memorandum of Understanding on the Management of ITU filings of the Galileo radio-navigation satellite service system"), semnat la 5 noiembrie 2004.
- (2) Părțile fac schimb de informații privind cererile de frecvențe și protejează alocările corespunzătoare de frecvențe pentru Galileo, în vederea asigurării disponibilității serviciilor Galileo pentru utilizatorii din întreaga lume și, în special, în Elveția și în Uniunea Europeană.
- (3) În vederea protejării spectrului de frecvențe radio pentru navigație împotriva perturbărilor și interferențelor, părțile identifică sursele de interferență și caută soluții reciproc acceptabile de combatere a acestor interferențe.

(4) Nicio prevedere din acest acord nu se interpretează ca o derogare de la dispozițiile aplicabile ale UIT, inclusiv de la regulamentele UIT privind radiocomunicațiile.

Articolul 6

Cercetarea și formarea științifice

(1) Părțile promovează activități comune de cercetare și de formare în domeniul GNSS european prin programe de cercetare ale Uniunii Europene și ale Elveției și prin intermediul altor programe de cercetare relevante ale părților. Activitățile comune de cercetare contribuie la planificarea evoluției viitoare a GNSS european.

(2) Părțile definesc mecanismul adecvat pentru a asigura contacte eficiente și participarea fructuoasă la programele de cercetare relevante.

Articolul 7

Achizițiile publice

(1) Pentru achizițiile aferente programelor GNSS europene, părțile aplică angajamentele care le revin în temeiul Acordului privind achizițiile publice (denumit în continuare AAP) al Organizației Mondiale a Comerțului (denumită în continuare OMC) și în temeiul Acordului din 21 iunie 1999 dintre Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană privind anumite aspecte ale contractelor de achiziții publice.

(2) Fără a aduce atingere art. XXIII din AAP (art. III din AAP revizuit), entitățile elvețiene au dreptul de a participa la achizițiile publice pentru furnizarea de servicii legate de programele GNSS europene.

Articolul 8

Cooperarea industrială

În vederea asigurării unei bune funcționări a sistemelor europene de radionavigație prin satelit, precum și a promovării utilizării și dezvoltării aplicațiilor și serviciilor Galileo, părțile încurajează și sprijină cooperarea dintre industriile lor, inclusiv prin intermediul întreprinderilor comune și al participării Elveției la asociațiile europene relevante în domeniul industriei, precum și prin participarea din Uniunea Europeană la asociațiile elvețiene relevante în domeniul industriei.

Articolul 9

Drepturile de proprietate intelectuală

Pentru a facilita cooperarea industrială, părțile acordă și asigură protecția adecvată și efectivă a drepturilor de proprietate intelectuală în domeniile și sectoarele relevante pentru dezvoltarea și exploatarea GNSS european, în conformitate cu cele mai înalte standarde internaționale stabilite în "Acordul privind aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală (TRIPS)" al OMC, inclusiv mijloacele eficiente de punere în aplicare a standardelor respective.

Articolul 10

Controlul exporturilor

(1) Pentru a asigura aplicarea între părți a unei politici unitare de control al exporturilor și de neproliferare în ceea ce privește programele GNSS europene, Elveția adoptă și pune în aplicare, în timp util, în teritoriile aflate sub jurisdicția sa și în conformitate cu legislația și procedurile sale naționale, măsuri de control al exporturilor și de neproliferare a tehnologiilor, a datelor și elementelor care sunt special concepute sau modificate pentru programele GNSS europene. Măsurile respective asigură un nivel de control al exporturilor și de neproliferare echivalent cu cel în vigoare în Uniunea Europeană.

(2) În cazul în care are loc un eveniment pentru care nu poate fi atins un nivel echivalent de control al exporturilor și de neproliferare, astfel cum se menționează în alin. (1) al prezentului articol, se aplică procedura de la art. 22.

Articolul 11

Comerțul și dezvoltarea piețelor

(1) Părțile încurajează comerțul și investițiile în infrastructura de navigație prin satelit și echipamentele de navigație, localizare și sincronizare cu acoperire globală ale Uniunii Europene și ale Elveției, inclusiv elementele locale Galileo și aplicațiile relevante pentru programele GNSS europene.

(2) În sensul aplicării alin. (1), părțile ridică nivelul de sensibilizare a publicului privind activitățile programului Galileo în domeniul navigației prin satelit, identifică posibilele obstacole în calea dezvoltării aplicațiilor GNSS și iau măsurile necesare pentru a facilita o asemenea dezvoltare.

(3) Pentru a identifica și a satisface în mod eficient nevoile utilizatorilor, entitățile părților pot utiliza viitorul forum al utilizatorilor GNSS.

(4) Prezentul acord nu aduce atingere drepturilor și obligațiilor părților asumate prin Acordul de instituire a OMC.

Articolul 12

Standarde, certificare și măsuri de reglementare

(1) Recunoscând importanța coordonării abordărilor în cadrul forurilor internaționale de standardizare și certificare cu privire la serviciile globale de radionavigație prin satelit, părțile susțin împreună, în special, dezvoltarea standardelor Galileo și EGNOS și promovează aplicarea acestora la scară mondială, punând accentul pe interoperabilitatea cu alte GNSS. Unul dintre obiectivele acestei coordonări este promovarea utilizării extinse și inovatoare a serviciilor Galileo cu acces deschis, comerciale și de ocrotire a vieții, ca standard mondial de navigație și sincronizare. Părțile creează condiții favorabile pentru dezvoltarea aplicațiilor Galileo.

(2) Pentru a promova și a pune în aplicare obiectivele prezentului acord, părțile cooperează, după caz, cu privire la toate aspectele apărute referitoare la GNSS, mai ales în cadrul Organizației Aviației Civile Internaționale, al Organizației Maritime Internaționale și al UIT.

(3) Părțile se asigură că măsurile privind normele tehnice, certificarea și cerințele și procedurile de autorizare cu privire la GNSS europene nu constituie bariere inutile în calea comerțului. Cerințele naționale se bazează pe criterii obiective, nediscriminatorii, prestabilite și transparente.

(4) Părțile iau măsurile de reglementare necesare pentru a permite utilizarea completă a receptoarelor și a segmentelor terestre și spațiale Galileo pe teritoriile aflate sub jurisdicția lor. În acest sens, Elveția acordă programului Galileo, pe teritoriul aflat sub jurisdicția sa, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat oricărui alt sistem care oferă servicii de radionavigație prin satelit.

Articolul 13

Securitatea

(1) În scopul protejării programelor GNSS europene împotriva amenințărilor reprezentate de o utilizare neadecvată, interferențe, perturbări și acte ostile, părțile iau toate măsurile practice pentru a asigura continuitatea, siguranța și securitatea serviciilor de navigație prin satelit și ale infrastructurii aferente, precum și ale activelor esențiale aflate pe teritoriile lor, fără a aduce atingere art. 4.

(2) În scopul aplicării alin. (1), Elveția adoptă și pune în aplicare, în timp util, pe teritoriile aflate sub jurisdicția sa și în conformitate cu legislația și procedurile sale naționale, măsuri care garantează un nivel de securitate și de siguranță echivalent cu cel aplicabil în Uniunea Europeană în ceea ce privește protecția, controlul și gestionarea activelor sensibile, a informațiilor și a tehnologiilor programelor GNSS europene împotriva amenințărilor și a divulgării nedorite.

(3) În cazul în care are loc un eveniment pentru care nu poate fi atins un nivel echivalent de securitate și de siguranță astfel cum se menționează la alin. (2) al prezentului articol, se aplică procedura de la art. 22.

Articolul 14

Schimbul de informații clasificate

(1) Schimbul de informații clasificate ale Uniunii Europene și protecția acestora se efectuează în conformitate cu Acordul privind securitatea, precum și cu modalitățile de punere în aplicare a Acordului privind securitatea.

(2) Elveția poate face schimb de informații clasificate care au un marcat de clasificare națională și care se referă la programele GNSS europene cu acele statele membre cu care a încheiat acorduri bilaterale în acest scop.

(3) Părțile depun eforturi pentru a stabili un cadru juridic cuprinzător și coerent care să permită schimbul de informații clasificate cu privire la programul Galileo între toate părțile.

Articolul 15

Accesul la servicii

Elveția are acces la toate serviciile GNSS europene care fac obiectul prezentului acord și la PRS care face obiectul unui acord separat cu privire la PRS.

Elveția și-a exprimat interesul pentru PRS, pe care îl consideră un element important în cadrul participării sale la programele GNSS europene. Părțile depun eforturi pentru a încheia un acord privind PRS în vederea asigurării participării Elveției la PRS, de îndată ce Elveția va depune o cerere în acest sens și procedura prevăzută la art. 218 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene va fi finalizată.

Articolul 16

Participarea la Agenția GNSS European

Elveția are dreptul de a participa la Agenția GNSS European în condițiile care urmează să fie stabilite într-un acord între Uniunea Europeană și Elveția. Negocierile respective încep de îndată ce Elveția depune o cerere în acest scop și procedurile necesare din partea Uniunii Europene sunt finalizate.

Articolul 17

Participarea în cadrul comitetelor

Reprezentanții Elveției sunt invitați să participe ca observatori în cadrul comitetelor instituite pentru gestionarea, dezvoltarea și punerea în aplicare a activităților din cadrul programelor GNSS europene, în conformitate cu normele și procedurile relevante și fără a avea drept de vot. Participarea se referă, în special, la Comitetul pentru programul GNSS și la Consiliul pentru securitatea sistemelor GNSS, inclusiv la grupurile de lucru și grupurile operative ale acestora.

Partea a III-a

Dispoziții financiare

Articolul 18

Finanțarea

Elveția contribuie la finanțarea programelor GNSS europene. Contribuția Elveției se calculează în funcție de factorul de proporționalitate care se obține din raportul dintre produsul intern brut al Elveției, la prețurile pieței, și suma dintre produsele interne brute, la prețurile pieței, ale statelor membre.

Pentru perioada 2008-2013, contribuția Elveției la programele GNSS europene este de 80.050.870 EUR.

Această sumă este plătită după cum urmează:

2013: 60.000.000 EUR

2014: 20.050.870 EUR

Pentru perioada 2014 și ulterior, contribuția Elveției se plătește anual.

Partea a IV-a

Dispoziții finale

Articolul 19

Răspundere

Întrucât Elveția nu va fi proprietarul GNSS european, nu își asumă nicio răspundere care derivă din drepturile de proprietate.

Articolul 20

Comitetul mixt

(1) Se instituie un comitet mixt, denumit Comitetul GNSS Uniunea Europeană/Elveția. Comitetul este alcătuit din reprezentanți ai părților și este responsabil cu gestionarea și aplicarea în mod corespunzător a prezentului acord. În acest scop, comitetul formulează recomandări. Comitetul ia decizii în cazurile prevăzute de prezentul acord; executarea deciziilor respective este îndeplinită de către părți în conformitate cu normele proprii. Comitetul mixt se pronunță de comun acord.

(2) Comitetul mixt își stabilește regulamentul de procedură, care include, printre altele, dispoziții privind convocarea reuniunilor, desemnarea președintelui și durata mandatului acestuia din urmă.

(3) Comitetul mixt se reunește ori de câte ori este necesar. Uniunea Europeană sau Elveția poate solicita convocarea unei reuniuni. Comitetul mixt se întrunește în termen de 15 zile de la formularea unei cereri în temeiul art. 22.

(4) Comitetul mixt poate decide instituirea de grupuri de lucru sau de grupuri de experți pe care le consideră necesare pentru a-l asista în îndeplinirea sarcinilor sale.

(5) Comitetul mixt poate hotărî să modifice anexa I.

Articolul 21

Consultările

(1) Pentru a asigura punerea în aplicare în mod satisfăcător a prezentului acord, părțile fac schimb de informații în mod regulat și, la cererea uneia dintre ele, se consultă în cadrul comitetului mixt.

(2) Părțile se consultă prompt, la cererea oricăreia dintre ele, asupra oricărei chestiuni care rezultă din interpretarea sau aplicarea prezentului acord.

Articolul 22

Măsurile de salvagardare

(1) Fiecare parte poate, după consultarea în cadrul comitetului mixt, să adopte măsuri de salvagardare corespunzătoare, inclusiv suspendarea uneia sau mai multor activități de cooperare, în cazul în care constată că nu mai este asigurat între părți un nivel echivalent de control al exporturilor sau de securitate. Atunci când orice întârziere riscă să afecteze buna funcționare a GNSS, se pot adopta măsuri de protecție provizorii fără consultare prealabilă, cu condiția să aibă loc consultări imediat după adoptarea măsurilor menționate.

(2) Domeniul de aplicare și durata măsurilor menționate la alin. (1) se limitează la ceea ce este necesar pentru a rezolva situația și a asigura un echilibru corect între drepturile și obligațiile care decurg din prezentul acord. Cealaltă parte poate solicita comitetului mixt să inițieze consultări privind proporționalitatea măsurilor respective. În cazul în care nu este posibilă soluționarea litigiului în termen de șase luni, litigiul poate fi supus de către oricare dintre părți unui arbitraj obligatoriu în conformitate cu procedura prevăzută în anexa I. Niciun aspect legat de interpretarea dispozițiilor prezentului acord, care sunt identice cu dispozițiile corespunzătoare din dreptul Uniunii Europene, nu poate fi soluționat în acest cadru.

Articolul 23

Soluționarea litigiilor

Fără a aduce atingere art. 22, orice litigiu cu privire la interpretarea sau aplicarea prezentului acord se soluționează prin consultări în cadrul comitetului mixt.

Articolul 24

Anexe

Anexele fac parte integrantă din prezentul acord.

Articolul 25

Revizuire

Prezentul acord poate fi modificat și extins în orice moment printr-un acord reciproc între părți.

Articolul 26

Denunțarea acordului

(1) Uniunea Europeană sau Elveția poate denunța prezentul acord prin notificarea celeilalte părți. Prezentul acord încetează să producă efecte la șase luni de la data respectivei notificări.

(2) Denunțarea prezentului acord nu afectează valabilitatea sau durata niciunei înțelegeri convenite în temeiul acestuia, nici drepturile și obligațiile specifice stabilite în domeniul drepturilor de proprietate intelectuală.

(3) În caz de denunțare a prezentului acord, comitetul mixt formulează o propunere pentru a permite părților să soluționeze toate problemele încă nerezolvate, inclusiv consecințele financiare, luând în considerare principiul pro rata temporis.

Articolul 27

Intrarea în vigoare

(1) Prezentul acord este aprobat de către părți în conformitate cu procedurile lor interne specifice. Acordul intră în vigoare în prima zi a celei de a doua luni care urmează după data ultimei notificări a aprobării.

(2) Fără a aduce atingere alin. (1), în ceea ce privește elementele prezentului acord care țin de competența Uniunii Europene, Elveția și Uniunea Europeană convin să îl aplice cu titlu provizoriu începând cu prima zi a lunii care urmează după data celei de a doua notificări care confirmă îndeplinirea procedurilor necesare în acest scop. Pe durata aplicării provizorii a prezentului acord, comitetul mixt menționat la art. 20 este alcătuit din reprezentanți ai Elveției și ai Uniunii Europene.

(3) Prezentul acord se încheie pentru o perioadă nedeterminată.

(4) Prezentul acord este redactat în două exemplare în limbile bulgară, cehă, croată, daneză, engleză, estonă, finlandeză, franceză, germană, greacă, italiană, letonă, lituaniană, maghiară, malteză, olandeză, polonă, portugheză, română, slovacă, slovenă, spaniolă și suedeză, toate textele fiind autentice.

Anexa I

PROCEDURA DE ARBITRAJ

Dacă un litigiu este supus unui arbitraj, se desemnează trei arbitri, cu excepția situației în care părțile decid altfel.

Fiecare parte desemnează un arbitru în termen de 30 de zile.

Cei doi arbitri astfel desemnați numesc de comun acord un supraarbitru, care nu este resortisant al niciuneia dintre părțile contractante. Dacă arbitrii nu se pot pune de acord în termen de două luni de la desemnarea lor, aceștia aleg supraarbitrul de pe o listă de șapte persoane stabilită de comitetul mixt. Comitetul mixt stabilește și actualizează această listă în conformitate cu regulamentul său de procedură.

Cu excepția cazului în care părțile decid altfel, instanța de arbitraj este cea care stabilește regulamentul de procedură. Instanța de arbitraj adoptă deciziile cu majoritate de voturi.

Anexa II

CONTRIBUȚIA FINANCIARĂ A ELVEȚIEI LA PROGRAMELE GNSS EUROPENE

1. Pentru perioada 2008-2013, contribuția financiară pe care Elveția urmează să o facă la bugetul Uniunii Europene pentru a participa la programele GNSS europene este după cum urmează (în EUR):

2013	2014
60.000.000	20.050.870

Pentru perioada 2014 și ulterior, contribuția Elveției se face anual.

2. Se aplică Regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Uniunii*1) și normele de aplicare a acestuia*2), în special cu privire la gestionarea contribuției Elveției.

Notă

*1) [Regulamentul \(UE, Euratom\) nr. 966/2012](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a [Regulamentului \(CE, Euratom\) nr. 1.605/2002](#) al Consiliului (JO L 298, 26.10.2012, p. 1).

*2) [Regulamentul delegat \(UE\) nr. 1.268/2012](#) al Comisiei din 29 octombrie 2012 privind normele de aplicare a [Regulamentului \(UE, Euratom\) nr. 966/2012](#) al Parlamentului European și al Consiliului privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (JO L 362, 31.12.2012, p. 1).

3. Cheltuielile de deplasare și de ședere ale reprezentanților și experților din Elveția legate de participarea acestora la reuniunile organizate de Comisie în scopul punerii în aplicare a programelor se rambursează de către Comisie pe aceeași bază și în conformitate cu procedurile aflate în prezent în vigoare pentru experții din statele membre.

4. Comisia adresează Elveției cererile de fonduri corespunzătoare contribuției sale la bugetul pentru programe, în conformitate cu prezentul acord.

Această contribuție va fi exprimată în euro și plătită într-un cont bancar în euro al Comisiei.

5. Modalitățile de plată sunt următoarele:

a) În 2013, ca urmare a aplicării cu titlu provizoriu a prezentului acord, Elveția își achită contribuția în termen de 30 de zile de la primirea cererii de fonduri.

b) În 2014, Elveția își achită contribuția (atât pentru perioada 2008 - 2013, cât și pentru 2014) în termen de 30 de zile de la primirea cererii de fonduri. Cererea de fonduri nu este adresată înaintea datei de 1 iulie.

c) În 2015 și în anii următori, Elveția își achită contribuția până la 1 aprilie, în cazul în care primește cererea de fonduri până la 1 martie. Orice cerere de fonduri primită de Elveția după data de 1 martie este onorată în termen de 30 de zile de la data primirii.

În caz de întârziere de plată a contribuției, Elveția plătește dobândă la suma restantă începând cu data scadenței. Rata dobânzii este cea aplicată de Banca Centrală Europeană pentru principalele sale operațiuni de refinanțare, astfel cum este publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria C, în vigoare în prima zi calendaristică a lunii în care intervine termenul, majorată cu 3,5%.
